

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ БЛАГОРОДНИЯТ ЕРГЕН

Превод от английски: Илия Азанов, —

chitanka.info

Женитбата на лорд Сент Саймън и странният ѝ край наскоро престанаха да занимават висшите кръгове на обществото, в които се движеше злощастният годеник. Нови скандали затъмниха случката и подробностите им отвлякоха вниманието от драмата, която се разигра преди четири години. Имам основания да предполагам, че не всички факти, свързани с този случай, са известни на широката общественост, и тъй като моят приятел Шерлок Холмс взе живо участие в изясняването на загадката, мисля, че спомените ми няма да са пълни без този интересен епизод.

Няколко седмици преди да се задомя, докато още живеях с Шерлок Холмс в квартирата на улица „Бейкър“, един следобед на връщане от разходка той намери на масата писмо. Него ден аз не се показах навън, защото времето се развали, валеше, духаше силен есенен вятър и куршумът, останал в крака ми като спомен от афганистанския поход, напомняше за себе си с глуха болка. Полегнал в едно кресло с вдигнати на стола крака, изчетох вестниците и после дълго време въртях в ръце плика с герб и монограм, чудейки се кой ли е благородният кореспондент на моя приятел.

— Имаш писмо от някакъв аристократ — казах, когато влезе Холмс. — Ако не се лъжа, днес вече получи послания от търговец на риба и митничар.

— Да, кореспонденцията ми е приятно разнообразна — усмихна се Холмс. — Обикновено писмата на по-скромните люде са поинтересни. Това тук май е поредната покана за досадно сборище, от което можеш да се измъкнеш само с лъжа — той разчупи печата и хвърли поглед на съдържанието. — О, не, май и оттук ще излезе нещо.

— Не е ли покана?

— Покана е, но за работа.

— И клиентът е благородник?

— Издънка на един от най-видните английски родове.

— Поздравявам те, скъпи приятелю.

— Уверявам те, драги Уотсън, не общественото положение на клиента ме интересува, а случаят. А този май се очертава интересен. Чете ли вестниците?

— Както виждаш — посочих унило камарата в ъгъла. — Какво друго ми остава.

— Чудесно, значи ще ми помогнеш. Аз чета само криминалната хроника и скръбните вестии. Те са най-поучителни. Но ти навярно си прочел за лорд Сент Саймън и женитбата му.

— О, да, и то с голям интерес.

— Отлично! Писмото е тъкмо от лорд Сент Саймън. Ще ти го прочета, а ти ще издириш във вестниците всичко, свързано със случая. Ето:

Уважаеми господин Шерлок Холмс,

От лорд Бекуотър научих, че мога да разчитам на вашата проникателност и дискретност. Затова се решавам да потърся от Вас съвет във връзка с неприятните обстоятелства около моята женитба. Господин Лестрейд от Скотланд ярд се е заел със случая, но ме увери, че няма нищо против Вашето сътрудничество и дори смята, че намесата Ви може да е от полза. Ще бъда при Вас в четири часа следобед и Ви моля да отложите другите си ангажменти, ако имате такива, защото случаят е важен.

С почитания
Робърт Сент Саймън

— Написано е с паче перо, а благородният лорд е изцапал кутрето на дясната си ръка с мастило — отбеляза Холмс, докато сгъваше писмото.

— Пише, че ще дойде в четири часа, а сега е три.

— Тъкмо имаме време да проучим нещата. Заеми се отново с вестниците, моля те, и подреди изрезките в хронологичен ред, докато аз изяснявам самоличността на клиента — и той свали от полицата една дебела червена папка. — Аха, ето го — Холмс седна с разтворената папка на колене. — Робърт Уолсингъм де Вер Сент Саймън, втори син на херцог Балморал. Хм! Герб: три стрели върху черен щит на син фон. Роден през 1846 година, значи сега е четирийсетгодишен. Зряла възраст за женитба. Бил е заместник-министър на колониите. Баща му, херцогът, е бил министър на външните работи. От едната страна са потомци на Пантагенетите, от

другата — на Тюдорите. Хм... Друго няма. Ти навярно си открил по-интересни неща, Уотсън.

— Да, събитието е прясно и около него се вдигна голям шум. Не ти разказах, понеже беше зает с други работи.

— А, намекваш за историята с мебелния магазин. Бързо приключих, всъщност случаят беше ясен от самото начало. Е, какво пише във вестниците?

— Първото съобщение е в светската хроника на „Морнинг поуст“ отпреди няколко седмици: *Ако се вярва на слуховете, предстои бракосъчетание между лорд Сент Саймън, втори син на херцог Балморал, и госпожица Хети Дорън, единствена дъщеря на Алойшъс Дорън, ескуайър от Сан Франциско, Калифорния, САЩ.*

— Кратко и ясно — отбеляза Холмс, протягайки към огъня дългите си сухи нозе.

— През същата седмица друг вестник отделя повече внимание на събитието: *Вероятно скоро ще се чуят призови за протекционистки мерки, та да се опази националният брачен пазар, застрашен от свободната търговия. Един по един аристократичните домове на Англия минават в ръцете на нашите презатлантически сродници. Съвсем скоро списъкът на завоеванията на очарователните нашественички ще се увеличи с още една ценна придобивка. Лорд Сент Саймън, който вече двайсет години устоява на стрелите на Купидон, обяви предстоящия си брак с госпожица Хети Дорън, прелестната дъщеря на милионер от Калифорния. Госпожица Дорън, която на приема в Уестбъри привлече вниманието с изяществото и красотата си, е единствена дъщеря със зестра, превишаваща, както се говори, шестцифрено число. Публична тайна е, че напоследък херцог Балморал е принуден да продава картините си, а лорд Сент Саймън притежава единствено малкото имение Бърчмур, така че не само калифорнийската наследничка печели от съюза, благодарение на който от гражданка на република се превръща в носителка на британска титла.*

— Друго няма ли? — попита Холмс с прозявка.

— О, колкото искаш. „Морнинг поуст“ обявява, че венчавката ще е съвсем скромна и ще се състои в църквата „Сейнт Джордж“ на „Хановър скуеър“ в присъствието на най-близките. Тържеството ще е на „Ланкастър гейт“, в украсеното за случая жилище на господин

Алойшъс Дорън. Два дни по-късно, значи миналата сряда, има кратко съобщение, че бракосъчетанието се е състояло и че младоженците ще прекарат медения си месец в имението на лорд Бекуотър до Питърсфийлд. Това е всичко до изчезването на младоженката.

— До какво? — надигна се от стола Холмс.

— До изчезването на младоженката.

— Кога е изчезнала?

— По време на сватбения обяд.

— Гледай ти. Случаят е далеч по-интересен, отколкото си мислех. Същинска драма.

— Да, като че ли излиза от рамките на всекидневието.

— Годениците често изчезват преди сватбата, случвало се е младоженки да избягат през медения месец, но точно такъв случай не помня. Моля те, прочети ми подробно всичко.

— Предупреждавам те, че няма кой знае колко подробности.

— Може би ще успеем да ги допълним.

— Случаят е разказан в един от вчерашните сутрешни вестници със заглавие „Необяснима случка на аристократска сватба“. Ето: Семейството на лорд Робърт Сент Саймън изпадна в мъчителен недоумение заради странния епизод по време на сватбеното тържество. Както известихме читателите, то се състоя вчера сутринта, но едва днес имаме възможност да потвърдим слуховете, които се понесоха. Въпреки опитите на близките да потулят случая, силният обществен интерес ни задължава да го направим публично достойно. Венчавката се е състояла в църквата „Сейнт Джордж“ на „Хановър скуеър“. Освен бащата на младоженката, господин Алойшъс Дорън, са присъствали само херцог Балморал, лорд Баутър, лорд Юстъс и лейди Клара Сент Саймън (по-малкият брат и сестрата на младоженеца) и лейди Алис Уайтингтън. След венчавката всички се отпавили към дома на господин Алойшъс Дорън на „Ланкастър гейт“ за сватбения обяд. Според свидетели малък инцидент предизвикала непозната жена, която се опитала да се вмъкне в къщата след младоженците, заявявайки, че трябва да говори с лорд Сент Саймън. След дълги и мъчителни увещания била отстранена от икономата и от един лакей. За щастие младоженката влязла в дома преди инцидента и седнала на трапезата. По някое време се оплакала от внезапно неразположение и се оттеглила в стаята си. Отсъствието ѝ доста се проточило и баща ѝ

отишъл да провери. Прислужничката му казала, че младоженката била влязла в стаята си само за миг и веднага излязла с наметало и шапка на главата. Според един от лакеите някаква жена изтичала извън къщата, но той и не помислил, че може да е господарката, която би трябвало да е на сватбената трапеза. След като се убедил в изчезването на дъщеря си, господин Алойшъс Дорън заедно с младоженеца уведомили полицията. Предприети са енергични издирвания с убеждението, че странното събитие скоро ще се изясни. Но до снощи нищо не се знаеше за изчезналата дама. Говори се, че полицията е арестувала жената, предизвикала скандалния инцидент преди тържеството, с предположението, че от ревност или с някакъв друг мотив може да е замесена в странното изчезване на младоженката.

— Това ли е всичко?

— Има още едно кратко, но доста важно съобщение.

— Какво е то?

— Че е задържана госпожица Флора Милър, дамата, вдигнала скандала. Оказала се бивша танцьорка в „Алегро“, от няколко години близка с младоженеца. Друго в пресата няма, случаят, изглежда, е изцяло в твои ръце.

— При това обещава да бъде интересен. Не ми се иска да го изпусна. Звъни се, Уотсън, часът е четири и не се съмнявам, че пристига нашият благороден клиент. Остани тук, моля те, необходимо ми е да разполагам с всички сведения, в случай че паметта ми изневери.

— Лорд Сент Саймън — събщи прислужникът, отваряйки вратата.

Влезе джентълмен с приятно и изтънчено бледо лице, с орлов нос, раздражително присвити устни и погледа на човек, свикнал да се разпорежда. Движенията му бяха енергични и все пак изглеждаше по-възрастен от годините си, може би заради присвитите колене и леко прегърбената стойка. Косата му сивееше и на темето беше съвсем оредяла. Облечен бе подчертано елегантно, с риза с висока яка, черен редингот, бяла жилетка, жълти ръкавици, лачени обуца и светли панталони. Пристъпи, без да бърза, и се огледа бавно, полюлявайки в дясната си ръка верижката на златно пенсне.

— Добре дошли, лорд Сент Саймън — поклони се Холмс. — Моля, разположете се. Това е моят приятел и колега доктор Уотсън.

Седнете по-близо до огъня и да поговорим за вашия случай.

— Крайно неприятен, господин Холмс, както сте разбрали. Научих, че сте се занимавали с подобни деликатни разследвания, макар и не в средите на класата, към която принадлежа.

— Грешите.

— Какво искате да кажете?

— Последният ми клиент беше крал.

— О, няма? Не знаех. Какъв крал?

— Скандинавски.

— И неговата жена ли беше изчезнала?

— Както разбирате, останалите ми клиенти могат да разчитат на същата дискретност, която обещавам и на вас — вежливо отговори Холмс.

— О, да, разбира се! Прав сте, напълно сте прав. Моля за извинение. Е, по отношение на моя случай съм готов да ви дам всички сведения, които биха ви помогнали да си изградите становище.

— Благодаря ви. Известно ми е само онова, което е писано във вестниците, нищо повече. Мога ли да смятам за точно съобщението за изчезването на младоженката?

Лорд Сент Саймън погледна към изрезката.

— Да, непълно, но точно.

— Необходими са ми всякакви подробности, за да мога да си изградя становище. Струва ми се, че най-лесно ще е да ви задавам въпроси.

— Заповядайте.

— Кога се запознахте с госпожица Хети Дорън?

— Преди една година в Сан Франциско.

— Пътували сте из Съединените щати?

— Да.

— Тогава ли се сгодихте?

— Не.

— Но сте станали близки?

— Приятно ми беше присъствието ѝ и тя го разбираше.

— Много ли е богат баща ѝ?

— Казват, че е най-богатият човек по Тихоокеанското крайбрежие.

— Как е натрупал състоянието си?

— От мини. Допреди няколко години не е имал нищо. После открил злато, разработил находището и изведнъж забогатял.

— Разкажете ни за впечатленията си от младата дама. Каква е по характер съпругата ви?

Благородникът повдигна пенснето си и се загледа в огъня.

— Съпругата ми, господин Холмс — каза той, — е била двайсетгодишна, когато баща ѝ е забогатял. Дотогава е расла на воля сред златотърсачите, бродила е по гори и планини и е получила възпитанието си преди всичко от природата, а не от учители. Тя е вироглава, неопитомена и свободна, неспъвана от никакви традиции. Много е импулсивна, дори бих казал — непредвидима. Изключително пряма е и непреклонна. Но никога не бих ѝ дал името, което имам честта да нося — и той многозначително се изкашля, — ако не я смятах за благородна жена. Вярвам, че е способна на геройска саможертва, и мисля, че всичко недостойно я отвращава.

— Имате ли неин портрет?

— Да.

Той отвори един медальон и ни показва портрета на красива млада жена. Беше не фотография, а миниатюра върху слонова кост, като художника чудесно бе изобразил блестящите черни коси, големите тъмни очи и изящните устни. Холмс дълго се вглежда в портрета, после затвори медальона и го върна на лорд Сент Саймън.

— Значи госпожицата пристигна в Лондон и подновихте познанството си?

— Да. Баща ѝ я доведе за сезона. Видяхме се няколко пъти, аз ѝ направих предложение и се оженихме.

— Ако не се лъжа, донесла ви е значителна зестра?

— Нелоша. Не по-голяма от онази, която жените обикновено донасят в нашето семейство.

— И тя остава за вас, след като бракът вече е сключен?

— Не съм се интересувал от тези подробности.

— Напълно естествено. Видяхте ли се с госпожица Дорън в деня преди бракосъчетанието?

— Да.

— В добро настроение ли беше?

— В чудесно настроение. През цялото време говореше за бъдещия ни живот.

— Много интересно. А сутринта в деня на сватбата?

— Беше все така весела.

— После забелязахте ли у нея някаква промяна?

— Да ви кажа право, за пръв път открих колко е горещ темпераментът ѝ. Поводът беше съвсем нищожен и едва ли има някакво отношение към случая.

— Разкажете все пак какво се случи.

— Детинщина, наистина. Докато пристъпвахме назад от олтара, тя изпусна букета си и той падна на една от скамейките. Получи се малко забавяне, но някакъв джентълмен, който седеше там, бързо го вдигна и ѝ го подаде. Когато споменах нещо по повод на случката, тя ми отвърна троснато и докато пътувахме към дома, изглеждаше развълнувана.

— Така. Казвате, че на скамейката е седял някакъв господин. И други хора ли имаше в църквата?

— Да, разбира се! Това не може да се избегне, когато църквата е отворена.

— Джентълменът не беше от приятелите на съпругата ви, така ли?

— Не. Нарекох го джентълмен просто от учтивост, беше някакво незначително лице. Дори не забелязах как изглежда. Но ние, струва ми се, се отклоняваме от случая.

— Значи лейди Сент Саймън се върна от църквата развълнувана. Какво направи, когато влезе в къщата на баща си?

— Видях, че разговаряше с прислужничката си.

— Коя е нейната прислужничка?

— Казва се Алис. Американка е и пристигна с господарката си от Калифорния.

— Доверена прислужничка, така ли?

— Дори прекалено. Господарката ѝ позволяваше твърде много. Но в Америка, естествено, гледат другояче на тези неща.

— Дълго ли разговаря тя с Алис?

— О, няколко минути. Просто го отбелязах.

— Не чухте ли какво си казаха?

— Лейди Сент Саймън каза, че щяла да „реже пеша“. Често употребява такива жаргонни изрази. Дори не разбрах какво значи.

— Американският жаргон понякога е много изразителен — каза Холмс. — И какво направи жена ви след това?

— Влезе в трапезарията.

— Под ръка с вас?

— Не, самичка. Проявява голяма независимост в дреболиите. След десетина минути изведнъж стана, промърмори някакво извинение и излезе от стаята, за да не се върне повече.

— Но, доколкото зная, прислужничката й Алис е казала, че лейди Сент Саймън е влязла в стаята си, сложила си е шапката, метнала е някакво палто върху булчинската си рокля и е излязла.

— Точно така. След това я видели в Хайд парк да разговаря с Флора Милър, жената, която предизвика инцидент в дома на господин Дорън и сега е задържана.

— А, да. Бихте ли ми разказали нещо за тази млада жена и за вашите отношения с нея.

Лорд Сент Саймън свъси вежди и сви рамене.

— В продължение на няколко години бяхме с нея в близки отношения, искам да кажа, в много близки. Тя танцуваше в „Алегро“. Не съм се отнасял зле с нея, затова няма повод да се оплаква, но нали знаете какви са жените, господин Холмс. Флора е много мило създание, извънредно лесно се пали и е изключително привързана към мен. Написа ми ужасни писма, когато научи, че ще се женя. Откровено казано, държах на скромна венчавка именно от опасения да не вдигне скандал в църквата. Веднага след като влязохме в дома на господин Дорън, тя направи опит да се вмъкне вътре, изричайки груби изрази и дори заплахи по адрес на жена ми, но аз бях предвидил нещата и откъм пазеха двама полицаи в цивилни дрехи. Като видя, че вдигнатият от нея шум не постигна нищо, тя се успокои.

— Жена ви чу ли какво става?

— За щастие не.

— Но впоследствие са я видели да разговаря с тази жена?

— Да. Господин Лестрейд се отнася много сериозно към този факт и смята, че Флора е подмамила жена ми в предварително устроена клопка.

— Възможно е.

— Вие на същото мнение ли сте?

— Това е само едно предположение. А вие смятате ли, че е възможно?

— Флора и муха не може да убие.

— Но ревността променя характера. Според вас какво всъщност се е случило?

— Дойдох при вас да чуя обяснение за станалото, не да изричам мое собствено. Разказах ви всичко. След като питате за мнението ми, ще кажа, че е възможно напрежението, изобщо възбудата от съзнанието за рязкото ѝ издигане в обществото да са повлияли върху нервната система на жена ми.

— С една дума, неочаквано умопомрачение?

— Като помисля, че се отказа не лично от мен, но от нещо, към което безуспешно се стремят толкова други, подобно предположение неволно ми идва на ум.

— Какво пък, и това предположение не е без основание — усмихна се Холмс. — Е, лорд Сент Саймън, мисля, че вече разполагам с почти всички сведения. Кажете, моля, от сватбената трапеза имаше ли изглед навън през прозореца?

— Да, виждаха се и улицата, и градината.

— Чудесно, няма да ви задържам повече. Скоро ще ви потърся.

— Ако успеете да разрешите загадката — каза нашият клиент, ставайки от стола.

— Вече я разреших.

— Моля?

— Казвам, че вече разреших загадката.

— Тогава къде е жена ми?

— О, това е подробност, която ще узная скоро.

Лорд Сент Саймън поклати глава.

— Струва ми се, че за разрешението на всичко това са нужни поумни глави от нашите — заяви той и след като се поклони старомодно, излезе.

— Много мило беше от страна на лорда, че ме удостои с честта да сравни главата си с моята — рече усмихнато Холмс. — Мисля, че след тоя разпит можем да изпием по чаша уиски със сода и да изпусим по една пура. Стигнах до определени заключения още преди клиентът да бе влязъл в стаята.

— О, Холмс! — възкликнах.

— Имам записки за сходни случаи, макар и не толкова бързо след венчавката. Разпитът само потвърди предположенията ми. Понякога незначителни наглед обстоятелства играят много важна роля.

— Но нали аз чух всичко, което чу и ти!

— Да, ала не си запознат с другите случаи, а тъкмо те ми помогнаха да разреша задачата. Подобно нещо се е случило преди няколко години в Абърдийн, а почти съвсем същото — в Мюнхен непосредствено след Френско-пруската война. Случаят е... Аха, ето го и Лестрейд! Здравейте, Лестрейд, там ще намерите празна чаша, а в кутията има пури.

Детективът беше облечен в зелена куртка с шалче на врата, което му придаваше откровено моряшки вид. Носеше черна платнена чанта. След като се ръкува, седна и запуши предложената му пура.

— Какво се е случило? — попита усмихнат Холмс. — Изглеждате недоволен?

— Наистина съм недоволен. Кошмарен е този случай с женитбата на Сент Саймън. Нито края му хващам, нито началото.

— Така ли? Изненадвате ме.

— Да сте чували по-объркана история? А уж всичко е в ръцете ми...

— Дори сте ги измокрили — каза Холмс, пипайки ръкава на зелената куртка.

— Да, претърсих дъното на Серпентината^[1].

— Господи!... Защо?

— Търсех тялото на лейди Сент Саймън.

Холмс се облегна назад в креслото и се разсмя с пълно гърло.

— А фонтана на Трафалгарския площад претърсихте ли? — попита той.

— Какво искате да кажете?

— Че шансовете да намерите младоженката са еднакви на двете места.

Лестрейд изгледа кисело приятеля ми.

— За вас май няма нищо скрито — с насмешка каза той.

— Преди малко научих фактите, но вече съм наясно за този случай.

— Нима! Значи смятате, че Серпентината не играе никаква роля?

— Малко вероятно е.

— Тогава може би ще бъдете така любезен да обясните присъствието на тези неща в езерото? — и той обърна на пода чантата, а отвътре се изсипаха копринена булчинска рокля, бели пантофки, венец и було, подгизнали от водата. — А също и на това — продължи той и постави върху купчината нов венчален пръстен. — Разплитането на този възел е, разбира се, нищо за професор Холмс.

— О! — възкликна моят приятел, изпускайки кръгчета синкав дим. — Извадили сте тези неща от дъното на Серпентината?

— Не, извадил ги е пазачът. Плували са във водата. Дрехите са разпознати като нейни и си помислих, че тялото едва ли е далеч.

— Ако се придържаме към това блестящото умозаключение, тялото на човека би трябвало винаги да е недалеч от гардероба му! Кажете ми, моля, какво всъщност се надявате да откриете?

— Доказателства за вината на Флора Милър.

— Извънредно трудно ще ви е.

— Така ли мислите? — възкликна Лестрейд. — Аз пък мисля, Холмс, че сте твърде далеч от практиката с вашите дедукции и сравнения. За две минути допуснахте две грешки. В тази дреха има улика против Флора Милър.

— Каква?

— Роклята има джоб. В джоба се намери калъфка за визитни картички, а в калъфката — картонче, на което пише: „Когато това тук свърши, ще се срещнем. Ще те повикам. Ф. Х. М.“ Моето предположение е, че Флора Милър е примамила лейди Сент Саймън и с помощта на съучастници я е скрила някъде. Докато е ставала разправията пред входа, е успяла да пхне в ръцете ѝ тази собственоръчно подписана бележка, за да я повика.

— Отлично, Лестрейд — със смях каза Холмс. — Извънредно тънка проникателност сте проявили. Покажете ми бележката — той пое небрежно листчето, но изведнъж вниманието му се изостри и се чу довольно възклицание: — Да, това наистина е много важно.

— О, така ли?

— Извънредно важно. Поздравявам ви.

Лестрейд се изправи сияещ и се наведе над бележката.

— Но какво е това? Та вие я гледате от опаката страна!

— Напротив, за мен тя е лицевата.

— Лицевата! Вие сте луд. Тия драсканици с молив!

— Това е част от сметка в хотел, която живо ни интересува.

— Но в нея няма нищо. Нали я прочетох — извика Лестрейд. — „4. окт.: нощувка 8 шил., закуска 2 шил. и 6, коктейл 1 шил., закуска 2 шил. и 8, чаша шери 8 п.“ Не виждам нищо тук.

— Вярвам ви. Е, и писъмцето е много важно, особено подписът, така че още веднъж ви поздравявам.

— Вече изгубих доста време — каза Лестрейд. — Според мен най-важното е да се действа, а не да се теоретизира пред камината. Довиждане, господин Холмс. Ще видим кой ще разреши загадката.

Той събра нещата, напъха ги в чантата и тръгна към вратата.

— Позволете да ви кажа още нещо, Лестрейд — обади се проточено Холмс. — Лейди Сент Саймън е просто мит. Няма такова лице и не е имало.

Лестрейд изгледа със съжаление приятеля ми, после се обърна към мен, почука се три пъти многозначително по челото, поклати глава и побърза да излезе. Веднага щом инспекторът затвори вратата, Холмс стана и си облече връхната дреха.

— Вярно, че трябва да се действа — каза той. — Принуден съм да те оставя за малко, Уотсън, на твоите вестници.

Минаваше пет, когато излезе, а след час доставчикът на един деликатесен магазин внесе много широка плитка кутия. Отвори я с помощта на едно младо чираче, което водеше, и започна пред изумения ми поглед да нарежда върху скромната ни махагонова маса разкошна студена вечеря. Имаше желирано месо от глухар и фазан, пастет от гъши черен дроб, стари шишета, покрити с паяжини. След като подредиха всичко това, двамата посетители изчезнаха подобно на джиновете от „1001 нощ“ с обяснението, че всичко е платено и изпратено на този адрес.

Малко преди девет часа в стаята забързано влезе Холмс. Изразът на лицето му беше сериозен, но в очите му светеше пламъче, от което заключих, че предположенията му са се оправдали.

— Аха, вечерята е готова — рече той, потривайки ръце.

— Гости ли чакаш? Яденето ще стигне за петима.

— Да, мисля, че ще имаме гости — каза той. — Чудно ми е, че лорд Сент Саймън още не е пристигнал. Аха, май чувам стъпките му.

Влезе нашият сутрешен посетител. Беше припрян и особено ожесточено въртеше верижката с пенснето си, а на аристократичното

му лице бе изписано известно смущение.

— Значи поканата ми стигна до вас? — попита Холмс.

— Да, при това признавам, че съдържанието ѝ ме порази. Уверен ли сте в онова, което ми съобщавате?

— Безусловно.

Лордът се отпусна в едно кресло и разтърка челото си.

— Какво ще каже херцогът, като научи, че член на семейството е бил подложен на такова унижение! — прошепна той.

— Просто злощастно стечение на обстоятелствата. Не виждам никакво унижение.

— Вашата гледна точка е друга.

— Не съзирам ничия вина. Трудно мога да си представя друг начин на действие, макар че е постъпила малко рязко. Но пък нали няма майка, която да я посъветва.

— Нанесено ми бе оскърбление, сър, публично оскърбление! — възкликна лорд Сент Саймън, барабанейки нервно с пръсти по масата.

— Трябва да проявите снизходителност към клетата девойка, попаднала в толкова необичайно положение.

— И дума не може да става за снизходителност. Страшно съм ядосан, с мен постъпиха безсрамно!

— Сякаш се звънна — каза Холмс. — Да, чуват се стъпки. В случай че не успея да ви убедя, лорд Сент Саймън, да проявите милосърдие, поканих застъпник, който може би ще има по-голям късмет от мен — с тези думи той отвори вратата и въведе млада двойка. — Лорд Сент Саймън — каза Холмс, — позволете да ви представя госпожа и господин Франсис Хай Моултън. С госпожа Моултън, струва ми се, се познавате.

При вида на новите посетители нашият клиент скочи от мястото си и се изпъчи със сведени очи и пъхната под ревера длан в поза на оскърбено достойнство. Жената изтича насреща му и протегна ръка, но той не вдигна поглед. Ако го бе направил, едва ли щеше да устои на умоляващия израз на прекрасното ѝ лице.

— Вие се сърдите, Робърт? — каза тя. — Имате пълно основание.

— Извиненията са излишни — с горчивина промълви лорд Сент Саймън.

— О, зная, че постъпих отвратително с вас. Трябваше предварително да ви кажа всичко. Но след като видях Франк, сякаш обезумях и просто не знаех какво върша и какво говоря. Чудя се как не припаднах пред олтара.

— Госпожо, предлагам двамата с моя приятел да излезем, докато се обясните — обади се Холмс.

— Ако мога да кажа и аз своето мнение — рече непознатият, — струва ми се, че в цялата история има твърде много потайност. Лично аз нямам нищо против цяла Америка и Европа да узнаят истината.

Беше дребен жилав мъж със загоряло, гладко избръснато остро лице и живи обноски.

— Наистина е по-добре да разкажа цялата история — заяви дамата. — С Франк се знаем от 1884 година, от лагера Макуайър до Скалистите планини, където татко търсеше злато. Сгодихме се, но тогава татко попадна на жила, а Франк не намери нищо и все повече обедняваше. Баща ми вече не даваше дори да се издума за женитба и ме изпрати в Сан Франциско. Франк ме последва и продължихме да се срещаме тайно от татко. Щеше да побеснее, ако научеше. Франк реши да си търси късмета и ми каза, че ще дойде да ме вземе, когато забогатее колкото баща ми. Обещах му да го чакам и да не се омъжвам, докато е жив. „Защо не се венчаем още сега? — рече тогава Франк. — Така ще бъда по-спокоен, но на никого няма да кажа, че си моя жена, докато не се върна.“ Всичко нагласихме и се оженихме с истински свещеник точно както трябва. После Франк тръгна да си търси щастието, а аз се върнах при татко. Чувах, че Франк бил в Монтана, след това в Аризона, най-сетне в Ню Мексико. После във вестниците се появи съобщение, че един лагер на златотърсачи бил нападат от индианци апахи и в списъка на убитите прочетох името на моя Франк. Замалко не умрях, бях болна няколко месеца. Баща ми свика при мен половината лекари от Сан Франциско. Думица не чух повече за Франк и нито за миг не се съмнявах, че е убит. Тогава в Сан Франциско се появи лорд Сент Саймън, после дойдохме в Лондон и бе уговорена женитба за голяма радост на татко. Винаги съм чувствала, че няма мъж на света, способен да замести в сърцето ми моя нещастен Франк. Но ако се бях омъжила за лорд Сент Саймън, щях да изпълня дълга си към него. Не сме господари на любовта си, но можем да бъдем господари на постъпките си. Тръгнах с него към олтара с намерението да му бъда

добра съпруга. Не зная дали можете да си представите какво почувствах, когато на пътеката към олтара зърнах Франк, седнал на първата пейка! Отначало помислих, че е неговият призрак, но когато погледнах и втори път, си беше все на същото място и ме гледаше изпитателно, сякаш искаше да разбере радвам ли се, че го виждам. Чудя се как не припаднах. Свят ми се зави, думите на свещеника жужаха като пчели в ушите ми. Не знаех какво да правя. Да прекъсна венчавката и да устроя сцена в черквата? Потърсих го с очи. Той сякаш отгатна мислите ми и постави пръст пред устните си, за да мълча. После видях, че пише нещо на някакво листче — вероятно за мен. На минаване край него изпуснах букета си. Той го вдигна и заедно с цветята пхна в ръцете ми бележката. Молеше ме да отида с него веднага и ми обещаваше да ме повика. И за миг не се усъмних, че мой дълг е да изпълня желанието му. Когато стигнахме у дома, разказах всичко на прислужничката ми, която познаваше Франк от Калифорния и много го обичаше. Заповядах ѝ да мълчи и да приготви някои неща за из път, а също наметалото ми. Зная, че трябваше да обясня всичко на лорд Сент Саймън, но беше невъзможно в присъствието на майка му и на всички онези важни особи. Реших първо да избягам, а после да изясняваме всичко. Седнахме на масата, но след десетина минути изведнъж видях Франк на улицата. Даде ми знак и тръгна към парка. Излязох от стаята, облякох се и изхвърчах след него. По пътя някаква жена ми заговори нещо за лорд Сент Саймън — доколкото разбрах, и той си е имал някаква тайна преди сватбата, но успях да се отскубна от нея и настигнах Франк. Веднага скочихме в един файтон и отидохме в жилището, което бе наел на „Гордън скуеър“. Там се състоя истинската ми сватба след толкова години чакане. Индианците го пленили и минало доста време, преди да успее да избяга. Отишъл в Сан Франциско, разбрал, че го смятат за убит, и пристигнал подир мен в Англия, за да ме открие в деня на втората ми венчавка.

— Прочетох във вестника — обясни американецът. — Споменати бяха името на младоженката и църквата, но не пишеше къде живеят.

— Обсъдихме двамата как да постъпим. Франк настояваше да обясним откровено всичко, но мен толкова ме беше срам, че ми се искаше да потъна вдън земя и да не се покажа повече. Само драснах няколко думи на татко, че съм жива. Цялата се смразявах, като си представях всичките тия лордове и лейди как ме чакат да се върна,

насядали около масата. Франк ми взе булчинските дрехи, сви ги на вързоп и ги хвърли някъде, за да не ни проследят. Сигурно утре щяхме да заминем за Париж, но ето че тази вечер се появи любезният господин Холмс, макар че не мога да си обясня как е успял да ни намери. Беше много убедителен и мил и съвсем ясно ми доказа, че не съм права, че Франк е прав и че сами себе си обвиняваме, като се крием. После ни предложи да поговорим с лорд Сент Саймън насаме и ние веднага дойдохме тук. Вече знаете всичко, Робърт. Много съжалявам, че ви причиних толкова огорчения, и ми се иска да вярвам, че не мислите нищо лошо за мен.

По време на този продължителен разказ лордът остана в застиналата си поза със свъсени вежди и присвити устни.

— Извинете — проговори той, — но нямам обичай да обсъждам най-съкровенията си чувства публично.

— Значи не искате да ми простите! Не искате да ми стиснете ръката на раздяла?

— Защо не, ако това ще ви достави удоволствие — и той студено пое протегнатата му длан.

— Надявам се, че ще похапнете с нас — покани го Холмс.

— Искате твърде много от мен — отвърна лордът. — Принуден съм да се примиря със станалото, но би било прекалено да се очаква от мен да съм радостен по този повод. Позволете ми да пожелаая приятна вечер на всички — и той с поклон напусна стаята.

— Надявам се, че поне вие ще ме удостоите с компанията си — рече Холмс. — За мен винаги е удоволствие да поговоря с американец, господин Моултън, защото съм от хората, убедени, че безумието на един монарх и заслепението на един министър няма да попречат на нашите деца да станат след време граждани на една и съща огромна страна с общо знаме.

— Случаят излезе много интересен — отбеляза Холмс, когато гостите си отидоха, — защото ясно показва колко просто е понякога обяснението за съвсем загадъчни на пръв поглед неща. Няма нищо поестествено от събитията, разказани от госпожа Моултън, и нищо необяснимо от същите събития, предадени например от господин Лестрейд.

— И ти през цялото време беше наясно с истината?

— От самото начало две неща се набиваха в очи. Първо — че младоженката с желание отива да се венчае и, второ — че само няколко минути след завръщането си у дома внезапно се е разкаяла за съгласието си. Явно нещо се бе случило сутринта, предизвиквайки толкова решителна промяна. Какво би могло да бъде? Не е говорила насаме с никого, защото през цялото време е била с младоженеца. Дали не бе видяла някого? В такъв случай той несъмнено е бил американец, понеже тя съвсем отскоро е в Англия и едва ли някой е могъл да придобие над нея такова влияние, че след като го види, изцяло да промени намеренията си. Както сам разбираш, чрез изключване стигаме до заключението, че е американец. Кой може да бъде този американец и защо има над нея толкова силно влияние? Бил й е или любовник, или съпруг. Знаех, че е израсла сред сурови хора в извънредни обстоятелства. Стигнах до заключението си още преди посещението на лорд Сент Саймън. Когато той ни разказа за господина, седнал на пейката, за ненадейната промяна у младоженката, за изпускането на букета — изпитан начин за предаване на писъмце, за разговора с прислужничката и съвсем недвусмисленото намерение да „отреже пеша“, работата ми стана напълно ясна. Тя е избягала с мъж, любовник или съпруг. По-вероятно съпруг.

— А как ги намери?

— Нямаше да е никак лесно, ако в ръцете на нашия приятел Лестрейд не бе попаднало скъпоценно сведение, чието значение той не разбра. Инициалите бяха важни, разбира се, но още по-важно бе да научим, че Моултън е отседнал в един от най-добрите лондонски хотели.

— Как обаче узна това?

— По цените. Осем шилинга за стая и осем пенса за чаша порто се плаща само в най-люксоznите лондонски хотели, които не са много на брой. Във втория, на улица „Нортъмбърланд“, ми казаха, че господин Моултън, джентълмен от Америка, е напуснал предния ден. Надникнах в счетоводния тефтер и открих вписани същите суми като на сметката. Той заръчал писмата му да се препращат на адрес „Гордън скуеър“ 226. Имах късмета да заваря влюбените вкъщи. Споделих с тях един бащински съвет, доказах им, че е хиляди пъти за предпочитане да обявят положението си пред обществото и по-специално пред лорд

Сент Саймън. Поканих ги тук, за да поприказват с него. Както видях, яви се и той.

— Да, но резултатът от срещата не може да се нарече сполучлив. И не може да се каже, че лорд Сент Саймън бе много любезен.

— Е, Уотсън — усмихна се Холмс, — кой знае дали и ти щеше да си особено любезен, ако след притесненията покрай годежа и женитбата ненадейно ти се наложи да се откажеш и от жената, и от парите ѝ. Мисля, че не бива да сме много сурови към лорд Сент Саймън, ами да благодарим на небесата, че не сме изпадали в положение като неговото. Дръпни си сега стола и ми подай цигулката. Остава ни да решим една-единствена задача — как да завършим тази унила есенна вечер.

---

[1] Изкуствено езеро в Хайд парк. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.